

ZALECENIE DIETETYCZNE: DIETA W DNIIE MOCZANOWEJ I CHOROBYCH REUMATYCZNYCH

Dieta w dniu moczanowej musi dostarczać odpowiednie ilości wszystkich niezbędnych składników pokarmowych – czyli powinna być odpowiednio zbilansowana. Białka powinno się dostarczać od 0,8-1g na 1 kg masy ciała należnej. Tłuszcze ogranicza się, a zapotrzebowanie kaloryczne uzupełnia się węglowodanami, ponieważ węglowodany w przeciwieństwie do tłuszczów wzmagają wydalanie puryn z organizmu. Podstawową zasadą diety jest ograniczenie produktów bogatych w puryny, nadmiar tych związków zatrzymywany jest w organizmie pod postacią kwasu moczowego. Do produktów nie zawierających lub zawierających małe ilości puryn należą: dzemy, cukier, miód, ser, mleko, ryż, owoce (produkty te nie są wskazane dla chorych na cukrzycę).

Zalecane techniki sporządzania posiłków: gotowanie w wodzie. Mięso i ryby powinno się gotować w dużej ilości wody w celu wypłukania puryn. Niewskazane są potrawy smażone, pieczone i duszone metodą tradycyjną. Do podprawiania zup można używać zawiesiny z mąki i mleka, niewielkie ilości tłuszczu można dodawać do gotowych potraw w surowej postaci. Dzielne spożycie płynów powinno wynosić około 3 litrów pod postacią wód mineralnych, herbatek ziołowych, słabej herbaty, herbaty zielonej oraz soków owocowych i warzywnych. Wskazane jest też picie koktajli mleczno-owocowych. Zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia, optymalne byłoby spożywanie 5 posiłków dziennie, w regularnych odstępach czasowych. Ostatni posiłek należy spożywać ok. 4 godziny przed snem (w nocy zwiększa się odkładanie kwasu moczowego), a przed samym snem spożyć 1-2 szklanki wody niegazowanej.

Produkty zalecane:	Produkty przeciwwskazane:
<ul style="list-style-type: none"> -pieczywo – pszenne, żytnie i razowe, mąka – pszenna, żytnia, ziemniaczana, pytlowa, razowa, -makarony – wszystkie gatunki, kasze – wszystkie rodzaje, ryż, -mleko, sery chude, twarogowe, koktajle mleczne z chudego mleka, jogurt chudy, kefir naturalny, -jaja całe, białko, żółtko, -mięso w ograniczonych ilościach – chude mięso od szynki, kurczak bez skóry – filet, królik, -ryby – sandacz, tuńczyk, lin, flądra, halibut, w ograniczonych ilościach dorsz, karp, -masło i śmietana w ograniczonych ilościach, -ziemniaki – gotowane, -warzywa – kalafior, pomidory, dynia, chrzan, marchew, koperek, sałata, szczypiorek, zielona pietruszka, por, cebula, ogórki, rzodkiewka, kalarepa, korzeń pietruszki, seler, buraki, wszystkie pozostałe poza tymi określonymi w tabeli obok jako przeciwwskazane, -owoce – jagodowe, cytrusowe, jabłka, śliwki, gruszki, morele, brzoskwinie, melony, winogrona, wiśnie, owoce dzikiej róży, rodzynki, truskawki, wszystkie pozostałe poza tymi określonymi w tabeli obok jako przeciwwskazane, -cukier i słodycze – cukier, miód, dzemy, marmolady, konfitury – zawierają niewielkie ilości puryn, ale ze względu na dużą ilość cukrów prostych należy spożywać z umiarem, -przyprawy: koperek, pietruszka, szczypiorek, kwasek cytrynowy, sok z cytryny, majeranek, cynamon, - napoje: woda, słaba herbata, herbatki owocowe, ziołowe, kawa zbożowa, 	<ul style="list-style-type: none"> -sery – tłuste, -podroby: wątroba, nerki, płucka, mózg, serce, kury, gęś, karkówka, boczek, wyciągi z kości i mięsa, dziczyzna, baranina -ryby – sardynki, szproty, śledź, wszystkie ryby wędzone, marynowane i konserwy -warzywa – soja, groch, soczewica, szpinak, szczaw, grzyby -owoce – rabarbar -napoje: mocna czarna herbata, kawa, kakao, czekolada, -wszystkie rodzaje alkoholu, także piwo -ciasto francuskie, ciastka kremowe, ciasta z dodatkiem alkoholu -tłuszcze – smalec, słonina, boczek, łój - zupy i sosy na wywarach mięsnych, z kości, rybnych, grzybowych- - ostre przyprawy <p>W okresie, kiedy występuje atak dny/bólów reumatycznych wskazana jest dieta bezmięsna i najkorzystniej jest zastosować dietę płynną (kleikowo-owocową).</p>

ZALECENIE DIETETYCZNE: DIETA W DNIĘ MOCZANOWEJ I CHOROBYCH REUMATYCZNYCH

Literatura:

1. Podstawy nauki o żywieniu. Żywnienie człowieka. Tom 1, Jan Gawęcki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Rok wydania 2022
2. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka, Helena Ciborowska, Artur Ciborowski, Warszawa, 2021, Wydawca: PZWL Wydawnictwo Lekarskie
3. Normy żywienia dla populacji Polski, red. Ewa Rychlik, Katarzyna Stoś, Agnieszka Woźniak, Hanna Mojska, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Naukowy Instytut Badawczy, 2024
4. w/w zalecenia uzupełniono o: Zalecenia Ministerstwa Zdrowia wydane i opublikowane w dn. 12.12.2025r w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie standardu organizacyjnego żywienia zbiorowego w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju świadczenie szpitalne.